

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מזוילעדניק וצוק"ל

יד"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' וזוילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

גליון 4
פרשת כי תשא תשפ"ב

אור האמונה

פנינים מרבינו בעניני אמונה

שהצדיק נקרא בשם 'כלי מחזיק ברכה לישראל' [כענין שמוכא במשנה (סוף עוקצין) 'לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה אלא השלום'], שעל ידו הולכת ההשפעה לבני ישראל, וכפרט להמקושרים אליו ברוחניות וגשמיות, אבל אם אין הצדיק בחיים, וזהו 'לא מצא' [הקב"ה בעולם כלי מחזיק ברכה, לפי שנתעלה לגנוי מרומים], אזי אין עצה לזה 'אלא השלום', שהאנשים אשר היו מקושרים להצדיק בחיי חיותו אז יהיו באחדות אף לאחר מכן, ויהיו מקושרים אליו באמת שלא לנתק את עצמו מהשורש אפי' בעת התקשרותם לצדיק אחר וכו'.

ואז 'ה' יברך את עמו בשלום', פירוש בשביל השלום והאחדות שיש להם, ומחזיקים עצמם בהצדיק אף לאחר כן, ומאמינים באמונה שלימה שהצדיק יכול להשפיע להם כל טוב, כי 'גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם' (חולק ז:), בזכות זה 'ה' יברך את עמו בשלום וישפיע להם כל טוב סלה אמן ואמן.

אור הפרשה

דברי תורה מרבינו בתוספת ביאור בסוגריים מדובעות

'זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל' (שמות ל יג) הגה כתיב [בתפילת ברכת החודש] 'חברים כל ישראל, וכתוב [בתפילת מנחת שבת] 'אתה אחד וכו' ומי כעמך ישראל גוי אחד' (שמואל ב' ז כג), שזהו עיקר יחוד האמיתי. והנה איתא באלשיך (שמות שם ד"ה זה יתנו), שזהו ענין השקלים מחצית השקל, דהיינו שכל אחד וחד מישראל זה נותן מחצה וזה נותן מחצה – אז יהיו בבחינת אחד השלם.

וזהו מאמר רבותינו ז"ל (מגילה יג:) כשבא המן לשקול אל גנוי המלך, אמר הקב"ה כבר [ה]קדמתי שקלי לשקליו, שזהו ענין בחינת היחוד – בחינת 'גוי אחד בארץ', ואז [כשישראל באחדות] – אין כל אומה ולשון יכולה לשלוט בהם, שזהו ענין הרפואה קודם למכה [שכשישראל נותנים מחצית השקל וכל אחד מחשיב את עצמו חצי וחלק מהשני – הרי זה מקדים רפואה למכות שאומות העולם רוצים לתת לנו]. כפרשת שקלים יש תיקון על פגם הברית. שקלים הוא לשון ששוקלים עוונות של אדם, וגם מלשון שיקול הדעת, ויסוד עולה עד הדעת (ראה עץ חיים שער הנקודים פ"ג), ודי למבין.

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
5:08	5:58	5:06	5:16	5:07	4:52	כניסת השבת
6:19	7:00	6:14	6:26	6:07	6:06	יציאת השבת
7:07	7:41	6:34	6:47	6:42	6:45	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

בורר (ד)

הדחת כלים

מותר להדיח כלים שצריך להם למחר, וכך יעשה: יוציא מהכיור כל כלי שפוגש ראשונה וידיחנו, אבל לא יוציא את כל הצלחות וידיחם ואח"כ כל הכוסות וכדו'. לאחר שהדיח את הכלי - מותר להחזירו למקומו בעודו בידו.

מותר להוריק את הפסולת ושאריות האוכל מהסירים והצלחות וכדו', ואין בזה משום בורר, וכן מותר לשפוך לכיור פסולת שיש בו משקה באופן שהמשקה מסתנן והפסולת נשארת בכיור.

ברירה בספרים

אסור לסדר את הסידורים והחומשים ושאר הספרים שאוספים לאחר התפילה כל מין במקומו, אלא יקח מכל הבא בידו ויסדרו במקומו

ברם מותר לסדר את הסידורים כדי שיהיו מוכנים למנין השני או לתפילה אחרת שבשבת זו.

מותר להוציא ספר מהארון באופן שניכר עליו מבחוץ איזה ספר הוא, אף שבדעתו להשתמש בו לאחר זמן, לפי שאין זו תערובות אלא כל אחד ניכר ועומד במקומו.

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור ההתקשרות

פנינים מרכיבו במעלות ההתקשרות לצדיקים

אמרו רבותינו ז"ל (שבת לז.) 'שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה, [עשרתם, עירבתם, הדליקו את הנר]', בחינת יומו של משיח לא יום ולא לילה, [כמו שכתוב] (זכריה יד ז) 'לעת ערב יהיה אור', וזהו 'ערב שבת עם חשיכה', בסוד ב' אלפים ימות המשיח, שמתנוצץ אורו של משיח על ידי צדיקים המתקנין פנים כללות נשמות ישראל.

'עשרתם' - היינו התחלת, ועיקר התיקון הוא בתחילה בשפלות עצומה, להחזיק את עצמו לשיריים, שענין המעשר הוא כמעשר הלוי ומעשר עני, הכל בסוד השיריים וההכנעה, כמו שכתוב (דברים יט) 'וללוי לא נתן נחלה', היינו שאין לו חלק ונחלה כי אם מה דיהבין ליה, ועל ידי זה מביא לבחינת 'ערכתם', שיהיה בבחינת התכללות נשמת ישראל, בסוד 'כל ישראל ערבים זה בזה', וזהו ענין מיתוק ועריבות הדינין, בהתקשרותן בנשמות ישראל והצדיקים הכוללים, ועל ידי התקשרותן והתאחדותן בנשמות צדיקי הדור המתקנין כל הפגמים - אז 'הדליקו את הנר', שיאיר אורו של משיח בעצמו, אור הכירור סיומא דמלכא משיחא, 'ולעת ערב יהיה אור', ובחכמה איתברירו, וזהו 'הדליקו את הנר', שעל ידי התכללותן בנשמות הצדיקים יאירו וישפיעו להמשיך שפע אורם בכל הנשמות, אפי' נשמות החוטאים, [כמו שאמרו] (ברכות י.) 'חוטאים לא נאמדו' [כי אם חטאים].

יומא דהילולא

י"ח אדר א' - הרה"ק ר' יחיאל מיכל מלעכעוויטש (תלמיד הרה"ק ר' מרדכי מלעכעוויטש) זצ"ל

י"ט אדר א' - הרה"ק ר' דוד בהרה"ק ר' צבי אלימלך מדיעב (צמח דוד) זצ"ל
הרה"ק ר' יעקב שמשון בהרה"ק ר' חיים מקאסוב זצ"ל
הרה"ק ר' אברהם מפאריסוב בהרה"ק ר' יהושע אשר זצ"ל
הרה"ק ר' מאיר יחיאל מאוסטרובצא בהרה"ק ר' אברהם יצחק זצ"ל
הרה"ק ר' יצחק מאמשינעב-ארה"ב בהרה"ק ר' יוסף זצ"ל

כ' אדר א' - רבינו יואל סירקיש ב"ר שמואל (בית חדש) זצ"ל
הרה"ק ר' משה יהושע בהרה"ק ר' חיים מאיר מויוזניץ (ישועות משה) זצ"ל

כ"א אדר א' - הרה"ק ר' אלימלך ב"ר אליעזר ליפמאן (נועם אלימלך) זצ"ל

כ"ג אדר א' - הרה"ק ר' חיים חייקל מאמדור ב"ר שמואל זצ"ל
הרה"ק ר' יצחק מאיר מנור ב"ר ישראל (חידושי הר"ם) זצ"ל
הרה"ק ר' יעקב מנוכומנסק בהרה"ק ר' שמעון מאוויחואסט זצ"ל
הרה"ק ר' מאיר משאץ בהרה"ק ר' יואל זצ"ל
הרה"ק ר' יהודה משה מאלכסנדר בהרה"ק ר' יחיאל יוסף (אמונת משה) זצ"ל

כ"ד אדר א' - הרה"ק ר' יצחק בהרה"ק ר' הענך הענך מאלעסק זצ"ל
הרה"ק ר' יצחק מסטוטשין בהרה"ק ר' משה מראווראו זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלוא מלכה

נתן לו מנוח. בלילות היה מופיע בחלומותיו האב הדואב, ומפיל את תחנוניו לפניו שישוב מדרכו הנלוזה.

היה זה ערב אחד. ערב שבו היה אמור מויש'לה להופיע בהופעה גדולה ומיוחדת. האולם הענק היה מלא וגדוש מעריצים משולהבים. התזמורת פצחה בנעימה שקטה, והכול ציפו לזמר המופלא שיעלה על הבימה ויצטרף אליה בשירתו. מויש'לה עמד על הבימה שחוח קמעה. ראשו היה מושפל ועיניו הביטו נכחו. גם בקבוק המשקה החריף שנטל באותו יום כדי לסלק את ייסורי מצפונו לא הועיל.

מחשבותיו נשאוהו הרחק. אל ימי לימודיו ב'חדר'. אל החזרות אצל חזן העיירה. והנה הוא רואה את עצמו אצל הרבי הקדוש מטאלנא. החזן מזמינו לגשת ולשיר 'כבקרת', אך הוא חומד לו לצון ושר דווקא 'הבן יקיר'.

והרבי מבקשו לשיר בשנית ובשלישית את הניגון...

בעודו שקוע בשרעפיו סימן לו המנצח לפצוח בשירתו. הכול התבלבל במוחו. הוא שכח היכן הוא נמצא, נדמה היה לו שהוא עומד מול הרבי. מבלי-משים פצח בשירה אדירה: "הבן יקיר לי אפרים". הקהל נדהם. התזמורת פסקה מנגינתה. לא חלפו רגעים ספורים וקריאות לעג נזעמות החלו להישמע. אך מויש'לה לא ראה ולא שמע מאומה. קולו הסתלסל: "רחם ארחמנו נאום ה'". המנצח קרב אליו סמוק פנים ונהם באוזנו: "ברח מכאן, אם חייך יקרים לך". בצעדים כושלים שירך הבחור את רגליו מן הבימה והסתלק מבעד לדלת האחורית. כל עוד רוחו בו ברח מעיר החטאים. ימים ולילות הלך, מבלי דעת לאן. ובעודו בורח, ברח גם מדרך השקר והזיוף וממעשיו הרעים שבהם שקע במשך שנים רבות.

היה זה בשבת אחת בעת רעווא דרעוין בזמן הסעודה השלישית בבית-מדרשו של הצדיק רבי דוד מטאלנא. אל בית-המדרש נכנס צעיר קרוע ובלוי, עיניו אדומות ופניו נפולות. היה זה מויש'לה בעל-התשובה.

עיניו והמשיך בשירת "הבן יקיר", אותו ניגון שהלחין אביו בימיו האחרונים.

החזן רתח מזעם, אך כאשר סיים מויש'לה לשיר, פנה אליו הרבי וביקשו לחזור על הניגון. עצם הרבי את עיניו והאזין בדבקות עצומה לשירת הילד. כשסיים, ביקשו לחזור על הניגון בשלישית. עיניו של הרבי היו רטובות מדמעות. הוא הביט במויש'לה במבט חודר ואמר: "יהי רצון שבזכות נגינתך השמיימית, ייצאו מפיך אך ורק ניגוני-קודש ושלא תילכד בפח-יוקשים".

חלפו הימים והשנים. ברחוב היהודי השתוללה מלחמת תרבות - אנשי ההשכלה

הוא שכח היכן הוא נמצא,
מבלי-משים פצח בשירה
אדירה "הבן יקיר לי אפרים".
הקהל נדהם. התזמורת
פסקה מנגינתה

מזה וירא-ה' מזה. המשכילים שמו עינם בנער הפיקח ובעל הקול המופלא. הם פרשו לפניו את הטוב הגדול הצפוי לו אם ייצא מן העיירה היהודית אל העולם הגדול.

יום בהיר אחד ארז מויש'לה את חפציו והודיע לאמו על החלטתו. האם השבורה והנדהמת פרצה בבכי מר, אך הנער היה איתן בהחלטתו. "אל תבייש את אבא עליו השלום", דהדהדה זעקת האם אחרי הבן המתרחק...

הנער הגיע אל העיר הגדולה. בתוך זמן קצר ביותר התפרסם שמו בקרב חוגי המוסיקה בעיר, והנער הזר היה ל"כוכב". מכל קצות העיר נהרו אנשים, נשים ובני-נוער כדי לחזות בנער הפלא, בעל קול הכינור, שהופעתו הרעישה את העיר. אך מאחורי הפאר וההדר, נשאר מויש'לה יהודי מיוסר. מצפונו לא

בעיירה טאלנא היה ידוע ר' יענקל כבעל תפילה מפורסם, מחונן בקול נעים וערב, וגם חסיד בכל נימי נפשו, ומסתופף אצל הרה"ק רבי דוד מטאלנא זיע"א. תפילתו עשויה הייתה להפשיר מקרירותו גם לב-אבן. הוא ניחן בקול ערב ועמוק, ובעיקר ברגש שהרעיד את הלבבות. במיוחד מפליא היה בתפילתו אצל רבו הקדוש, אליו היה נוסע מדי שנה לימים הנוראים. שם, בדבקות עצומה ובלב לוהט, הייתה משתפכת תפילתו וגורמת נחת-רוח עילאית לרבו.

צעיר לימים היה ר' יענקל כאשר חלה בדלקת-ריאות קשה. המחלה הטישה את כוחותיו, אך כשקרבו הימים הנוראים ניסה בכל זאת להכין את עצמו לקראת תפילתו אצל הרבי. יושב היה ומסלסל בקול שבור "הבן יקיר לי אפרים". אך באותה שנה כבר לא הגיע אל הרבי. ימים מספר לפני ראש-השנה נפטר והניח בן קטן, מויש'לה שמו. הכול כינהו "בעל קול הכינור". כילד פעוט היה יושב ומאזין למנגינותיו של אביו וקולט אותן בדייקנות מפליאה. שובב לא-קטן היה הילד. מלא מרץ ורוח-נעורים.

המבוגרים לא פסקו מלייסר את היתום הקטן בדברי תוכחה, אך הדבר לא מנע ממנו לעשות מדי פעם מעשי קונדס שונים ומשונים. מאמצו העיקרי היה חזן העיירה. למרות משובותיו ותעלוליו, לא היה החזן יכול לוותר על קולו המופלא של הילד הצעיר, וצירף אותו למקהלתו. בפרוס הימים הנוראים, כשנסעו החזן ומקהלתו לטאלנא, נסע עימם גם מויש'לה. תפקיד הסולן יועד לו, כדבר המובן מאליו.

בעמדם לפני הרבי, נרגשים ויראים, סימן החזן למויש'לה לפצוח בניגון החדש שהולחן במיוחד לימים הנוראים - "כבקרת רועה עדרו". מויש'לה פסע בטוחות, נעמד ופתח ב... "הבן יקיר לי אפרים". החזן נדהם. ניסה 'להזכיר' לילד כי הקטע הוא "כבקרת", אך מויש'לה ליכסן אליו מבט מיתמם, עצם את

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתים מרכינינו

❁ דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן ❁

[מי שרק יגע בידית דלתי יוושען]

ביידיש הוא זון שכוונתו גם בן], ואם כן הרי היא סגולה לבנים זכרים...

שניים מהחסידים שנכחו באותה התוועדות - הלוא הם הרה"ח ר' שלום פרידמן והרה"ח ר' בערל מוצקין הוסיפו וסיפרו בענין זה, שכשהרבי סיים לספר סיפור זה, חייך הציבור למשמע הפשט'ל, אבל פני הרבי הרצינו מאוד, ואמר: החכמה כאן לא מתבטאת בעצם הפירוש, אלא בכך

סיפר הרה"ח ר' יהודה לייב ריסקין ז"ל על התוועדות מיוחדת שערך כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש זי"ע בשבת פר' בלק שנת תשט"ז, שאז דיבר הרבי בענין הזמירות שבסעודת שבת קודש, וכה אמר: הזמירות לסעודה השניה של שבת קודש, שכ"ק האדמו"ר הזקן הכניס בסידורו הם 'אסדר לסעודתא', ולגבי הניגון 'בני היכלא' החסידים מנגנים ניגון זה שמקובל בידם שהוא מהאדמו"ר הזקן.

לגבי 'אזמר בשבחין' ישנו ניגון מרבי הלל [מפאריטש], ולגבי 'אסדר לסעודתא' ישנו ניגון שמנגנים בליטא ואוקראינה, הניגון הוא כמו 'פאניע' ובנעימה של מארש.

ואז הרבי לימד את הניגון וחזר עליו כמה פעמים. עד אז היו מנגנים ניגון זה בלי המילים הללו, והרבי לימד את הניגון על המילים של 'אסדר לסעודתא'.

באמצע הניגון סיפר הרבי כך: פעם הגיע יהודי אל הרה"ק מוויילעדניק בעל השארית ישראל זיע"א שהיה מצדיקי פולין, וביקש

ממנו ברכה לזרעא חיא וקיימא, ציווה עליו הרה"ק מוויילעדניק שיתלה בחדר המיטות בביתו וילונות משי, וזה יהיה לו סגולה לבן זכר. לאחר מכן שאלו אותו תלמידיו היכן מצינו שמשי הוא סגולה לבנים, ענה להם הרה"ק מוויילעדניק זה מפורש בזמירות 'אסדר לסעודתא', שכתוב שם: ואילין מיליא יהון לרקיעיא, כלומר, כשיתלו וילונות [-מיליא בארמית היינו כלי משי, 'ויהון לרקיעיא' - היינו שיתלו אותם למעלה], אזי יתקיים 'תמן מאן שריא' - מי נמצא שם, 'הלוא ההוא שמשא' [היינו שמש, ותרגומו

שכן היה במציאות, שאותו יהודי עשה כדברי רבו ואכן נולד לו בן זכר.

וכך היה לשון הרבי: דא איז דער קונץ נישט דער טייטש, נאר דער קונץ איז ביי אים אז שפעטער געווען א זון. ובאותה התוועדות נכחו שלושה אברכים שהמתינו להיפקד בזרע של קיימא, אחד מהם לקח את דברי הרבי בתמימות ובאמונה פשוטה ותלה בחדר המיטות וילונות משי, ואחר כך נולד לו בן, והשניים האחרים לא עשו כן ונשארו ערירים.

מי שיש באמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכינינו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com